

TAKING
COOPERATION
FORWARD

3 schůzka Fóra kvality vnitřního prostředí a II. seminář projektu InAirQ
SZÚ, 31. 5. 2018 9.00

Zdravé školy

MUDr. M. Kódl

Programy

- Školy: žáci, učitelé, školní jídelny
- Rodiče, veřejnost, zdravotničtí profesionálové, tvůrci politik

**Národní koordinační
centrála škol
podporujících zdraví**

Zdravotní a očkovací průkaz, sociální marketing

- Letáky, plakáty, hry, spoty...

**Připomínkování zákonů
Projekty (WHO, MZ, EU)
„Dny zdraví“**

Výzkum

- Epidemiologické a prevalenční studie rizikových faktorů životního stylu

**Analýzy zdravotního stavu
populace**

- Východisko pro zdravotní plán města/kraje

CENTRUM PODPORY VEŘEJNÉHO ZDRAVÍ

ČÍM SE ZABÝVÁME ?

Zdravé stárnutí

Prevence obezity

Zdravý životní styl

Úrazy

Užívání tabáku a alkoholu

Prevence STD

Očkování

Nerovnosti ve zdraví

TRENDY V KONZUMACI ALKOHOLU/OSOBU (100% ALKOHOL)

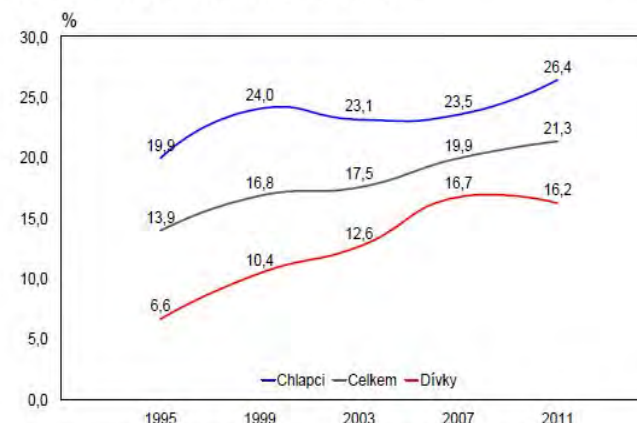
Obr. 5.6.1 Vývoj spotřeby alkoholu na obyvatele ČR v přepočtu na 100% alkohol v letech 1950–2010

Zdroj: Český statistický úřad

Obr. 5.6.2 Časté pití nadměrných dávek alkoholu (3krát a častěji v posledních 30 dnech) v % u populace 16letých v ČR v letech 1995–2011

Zdroj: ÚZIS ČR

Registrovaná spotřeba dle WHO
16,61l/obyvatele/rok

Národní koordinační centrála škol podporujících zdraví (ŠPZ)

Mezinárodní program zaměřený na výchovu a vzdělávání pro zdraví a podporovaný WHO
Řeší fyzické, psychické a sociální zdraví

1986 program vytvořen a zahájen ve Skotsku

1989 přijat WHO pro Evropu, nyní 35 000 škol v Evropě

1992 přijat MŠMT ČR

2016 v síti ŠPZ 300 českých MŠ, ZŠ a SŠ

Kontaktní osoba: Mgr. Simona Bernardyová

simona.bernardyova@szu.cz

SHE
Schools for Health in Europe

led by CBO as WHO
Collaborating Centre for School
Health Promotion

Acting for better schools, leading to better lives

TAKING COOPERATION FORWARD

ZDRAVÝ ZOUBEK POHÁDKA PRO PŘEDŠKOLNÍ DĚTI

Program ZDRAVÝ ZOUBEK je určen pro děti MŠ a 1. - 4. třídu ZŠ (4 - 10 let).

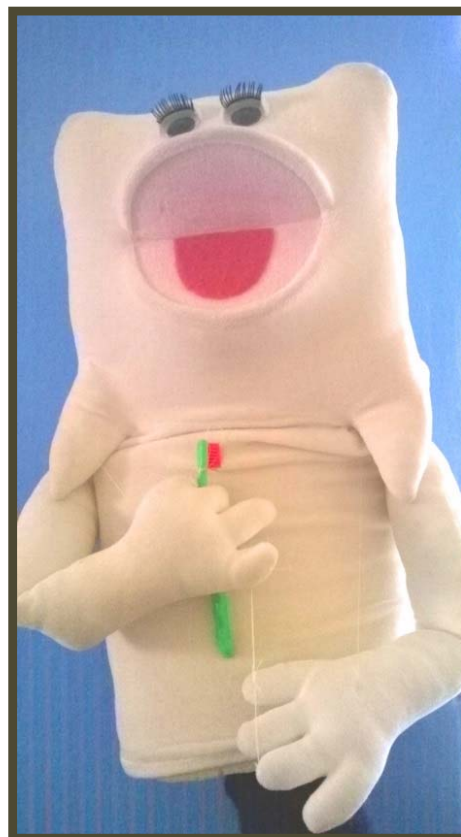
- Děti získávají prostřednictvím zábavných názorných úkolů povědomí o správné péči o chrup a naučí se aktivním nácvikem základy zubní hygieny.
- Součástí programu je loutkové divadelní představení s hlavními postavami Princeznou Zuběnkou, Princem Kartáčkem, Králem Kazizubem, cukry a bakteriemi, o tom, co způsobuje nezdravá strava a špatná péče o zuby, při kterém si děti zážitkově uvědomí, jak je důležitá péče o zoubky a správné stravování.

Trvání: 45 minut, 1 vyučovací hodina
Počet účastníků: maximálně 35
Cena: 1 500 za program
Možnost vyškolení žáků nebo učitelů zdarma

ZDRAVÝ ZOUBEK POHÁDKA PRO PŘEDŠKOLNÍ DĚTI

Ukázka na: <https://youtu.be/fUYZifPZueA>

„CIGARETKO, S TEBOU SI NEZAČNU“

Interaktivní program pro malé děti v MŠ, obsahuje hudební vystoupení s loutkami, kreslení, zpěv, vše zaměřeno na negativní vliv kouření na zdraví. Na obrázku vidíte cigaretku Retku, zub, srdce (v přestavení „vystupují“ též plíce).

MEZINÁRODNÍ DEN HYGIENY RUKOU

Videospot

https://youtu.be/DIz-9LD_NaI

<http://www.szu.cz/publikace/hry>

Říkadka pro 4-9 leté děti.
Distribučováno do základních a mateřských škol s krátkým videospotem.

KRÁTKÉ INTERVENCE SESTRY/UČITELÉ

- PACIENTI/ŽÁCI 11 NEMOCNIC 10 653 PACIENTŮ

JÁTRA ALKOHOLIKA

Cirhózou postižená játra alkoholika.

Rakovina jater vyrůstající v cirhotických játrech.

© SZU 2014
Projekt č. 10452 „Ověřování metodiky krátkých intervencí v praxi II“ realizován z dotačního programu MZCR Národní program zdraví – Projekty podpory zdraví pro rok 2014.

*Motivační techniky na téma
správná výživa,
chřipka, HIV AIDS*

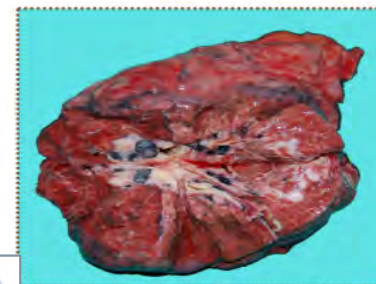
Proškolení a materiály zdarma
Délka: 4 hod.

UKRYTO V CIGARETĚ

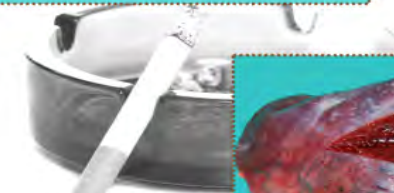
složení tabákového kouře

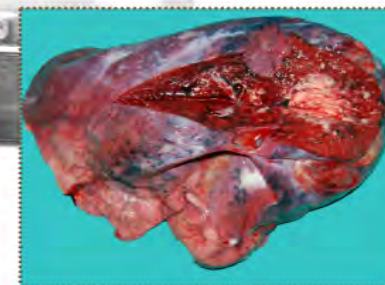
PLÍCE KUŘÁKA

Plíce zasažená karcinomem (nádorem) v její centrální části. Nádor má bělavou barvu.

Plíce zasažená karcinomem (bělavé ložisko uvnitř nažánuté plíce).

Ú 2014
Kl č. 10452 „Ověřování metodiky krátkých intervencí v praxi II“ realizován z dotačního programu MZCR Národní program zdraví – Projekty podpory zdraví pro rok 2014.

*tabák, alkohol,
pohybová aktivita,*

Doporučené denní množství soli je 5 gramů (plná čajová lžička)

1g 4g v potravinách (skrytá sůl)

k dosolování a solení při vaření

O soli a zdravém solení se dočtete také na www.mene-solit.cz

ORGANIZOVANÉ HRY
Tenis, fotbal, hokej, florbal, volejbal, basketbal a další

TRANSPORT
Kolo, kolečkové brusle a další

POHYBOVÁ AKTIVITA

- Co získáš, když se budeš více hýbat a sportovat?**
Zdraví, sílu, pěknou postavu a větší sebevědomí.
- Ovlivňuje pohyb dobrou náladu?**
Ano, při pohybu se vyplavují endorfiny, hormony štěstí.
- Může ti pohyb pomoci najít nové kamarády?**
Ano a budeš mít jistotu, že jsi v dobré partě.
- Jak často máš sportovat?**
Aspoň jednou hodinu denně.

ENERGIE V ROVNOVÁŽÍ

běh rychlostí 8 km/h po rovině 2364 kJ
 • chůze rychlostí 5 km/h po rovině 1218 kJ
 • atletik (nízká intenzita) 1134 kJ
 • myšičky 1134 kJ
 • fyzická rychlost 8 km/h 756 kJ
 • běžný člověk 736 kJ
 • sledování televize 420 kJ

energie v 12hod po osobě vážící 70 kg

celkový příjem (CDE) získáme z pěti jídel.

snídaně 20% CDE
do 2 hodin po probuzení

svačina 10% CDE

oběd 30% CDE

večeře 20% CDE
2 - 3 hodiny před spánkem

svačina 10% CDE

CUKR UKRYTÝ V POTRAVINÁCH

kolový nápoj 0,5l 14 kostek
 bonbóny 10g 14 kostek
 ovocný nápoj 2,50ml 5 kostek
 smetanový krém 140g 5 kostek
 čokoládová kobliha 60g 5 kostek
 oplatky v hořké čokoládě 50g 5 kostek
 jahodový jogurt 150g 6 kostek

5g cukru v jedné kostce

SOLNÁ STEZKA (SLŮNĚ NESTŮNĚ)

název:

Solná stezka (interaktivní hra)

cílová skupina:

žáci ZŠ, SŠ, dospělí, senioři

cíl hry:

edukace a poskytnutí základních informací o zásadách správné výživy v reakci na nadměrnou konzumaci cukru a soli - rizikové faktory vzniku chronických neinfekčních onemocnění

popis hry:

celkem 5 stanovišť (solná stezka, ovoce a zelenina, obiloviny, výživová pyramida, cukr v nápojích) - na jednotlivých stanovištích edukuje moderátor účastníky hry o doporučených denních dávkách potravin, o jejich reálné spotřebě v ČR, o zdravotním riziku při zvýšeném či sníženém příjmu, o skladbě jídelníčku dle skupin potravin v potravinové pyramidě, o velikosti a četnosti porcí, o nutričním a zdravotním významu jednotlivých skupin potravin

cena pro organizaci:

1500,- Kč

Proškolení učitelů nebo žáků zdarma

UKÁZKA DOPORUČENÉ A REÁLNÉ SPOTŘEBY SOLI

Charakteristika:

- interaktivní hra pro „náctileté“ s tematikou primární prevence některých druhů návykového chování s rizikem vzniku závislosti
- Soutěžní hra s několika stanovišti, kde si objednavatel může vybrat z celkové nabídky 10 tematických okruhů
- Délka trvání hry: cca 2,5 hodiny (1 stanoviště 15 - 20 min)
- Počet stanovišť : 4 - 5
- Práce ve skupinách: 8 - 12 členů
- Maximální počet kol na den : 2

Cílová skupina:

- Mládež ve věku 12 - 17 let
- ZŠ, SŠ, školská a výchovná zařízení
- Termíny konání:** na objednávku, po předchozí domluvě
- Místo pořádání:** Praha, Středočeský kraj
- Cena 1500,- Kč . , proškolení 450 Kč/os. - vhodné jen pro pedagogy**

HROU PROTI AIDS - 5 STANOVISŤ

Cesty přenosu viru HIV

Láska, sexualita a ochrana před HIV

Sexualita řečí těla

Zábrana nechtěného těhotenství, pohlavně přenosných nemocí a HIV

Život s HIV/AIDS

- Cílová skupina - žáci 8. a 9. ročníků ZŠ, 1. ročníků SŠ
- Velikost skupiny - do 50 žáků
- Cíl programu - prevence HIV, prevence PPN, sociálněprávní aspekty HIV+ osob, epidemiologická situace v ČR a ve světě
- Popis programu - 5 stanovišť, 1 stanoviště 15 - 17 minut, celkem 90 minut (2 vyučovací hodiny)
- Cenová nabídka - zdarma v případě dotace MZ ČR, popř. 1 520,- Kč + doprava

- Cíl programu - motivace k pravidelnému samovyšetřování varlat, prsu, naučení samovyš. a zkouška na modelech, onkologická prevence
- Popis programu - 3 stanoviště, (1. st. samovyš. varlat, 2. st. samovyš. prsu, 3. st. bumperbally)
- Cílová skupina - žáci SŠ, 16 +
- Velikost skupiny - 30 žáků
- Cenová kalkulace - zdarma v rámci projektu MZ ČR, NPZ -PPZ, v případě vyčerpání prostředků pro daný rok po dohodě (především cena za bumperbally)

**Sexy žena má...
aplikaci**

www.rucenaprsa.cz

... Zdravá prsa

Jak na to...
pravidelně 2 - 3. den po ukončení menstruace

Postavte se před zrcadlo a

1. Pozorujte
nejprve s pažemi podél těla, poté dejte ruce v bok nebo složte ruce za hlavu a mírně se předkloníte. Prohlédněte prsa z obou stran.

2. Prohmatejte
krouživým pohybem každý prs zvlášť, včetně bradavky a také místo mezi prsem a podpažím.

V případě, že jste zjistila změny tvaru nebo velikosti prsu, bulky, vtažení kůže, otok, důlkovatení, výtok z bradavky, obraťte se co nejdříve na svého praktického lékaře nebo na www.mamo.cz

Text: MUDr. Marie Hejždá, Bc. Jiří Šupka, DiS.
Redakce: MUDr. Lenka Hamplová, Ph.D.
1. vydání, © zdravotní zařízení, 2016.
Vydáno za finanční podpory MZ NPZ PPZ „Zdravé koule“ č. 10576

Nainstalujte si zdarma do mobilu aplikaci z www.rucenaprsa.cz

**Sexy muž má...
aplikaci**

www.hlidackouli.cz

... Zdravé koule

Jak na to...
1x za 4 týdny

Postavte se před zrcadlo a

1. Pozorujte
Nápadnou změnu velikosti a tvaru varlat (přírodně je jedno varle větší a uloženo níže).

2. Prohmatejte
Pomalu prohmatejte varlata, každé zvlášť palcem a ukazovákem ze všech stran. Povrch varlat musí být hladký bez nerovností a nebolestivý.

Máte obavy?
V případě, že jste nahmatali nerovnost či bulku nebo máte bolesti na dotek, bolest i v tříslech, pocit těžkosti ve varleti, obraťte se co nejdříve na svého praktického lékaře nebo urologa.

Text: MUDr. Marie Hejždá, Bc. Jiří Šupka, DiS.
Redakce: MUDr. Lenka Hamplová, Ph.D.
1. vydání, © zdravotní zařízení, 2016.
Vydáno za finanční podpory MZ NPZ PPZ „Zdravé koule“ č. 10576

Nainstalujte si zdarma do mobilu aplikaci "HLÍDAČ KOULÍ" z www.hlidackouli.cz

**Sexy muž má...
aplikaci**

www.hlidackouli.cz

mobilní aplikace Ruce na prsa
www.rucenaprsa.cz

mobilní aplikace Hlídač koulí
www.hlidackouli.cz

Zdravá školní jídelna

Healthy School Canteen

Rady, recepty a průvodce zdravou výživou.
Inspirujte se nejlepšími recepty,
konzultujte s nutričními experty a
dostanete prestižní certifikát
„Zdravá školní jídelna“

Advice, recipes and guides for healthy nutrition.
Inspire with the best eateries,
consult with nutrition experts and
receive the prestigious certificate
„Healthy school canteen“

www.zdravaskolnijidelna.cz

This project number 10574 was funded by National Program of Health, Ministry of Health 2015.

DESKOVÁ STOLNÍ HRA „DOBRODRUŽNÁ VÝPRAVA“ 10+ ZAMĚŘENÁ NA PREVENCI INFEKČNÍCH ONEMOCNĚNÍ

Zasíláme zdarma, na třídu cca 5-8 her

SOUTĚŽ O NEJOŠKLIVĚJŠÍHO MIKROBA

v případě zájmu pište na lenka.svabova@szu.cz
https://youtu.be/Dlz-9LD_Nal

„Uč se vařit s maminkou, sůl nahradte bylinkou“

	1	2	3	4	5	6	7
Pondělí							
Úterý							
Středa							
Čtvrtek							
Pátek							

1 píná čajová lžička soli je 5g více soli byste za jeden den sníst neměli

Pokud byste snědli všechna jídla se... je to stejné, jako kdybyste snědli pínou lžičku soli. Jeze raději!

snídaně, svačina, večeře

Když chceš dlouho zdravým být, zkus sůl v jídle nahradit

Vytvoř si sůl v jídelníčku, kterou nahradíš na sůl místo sláňky...
doplnovat. Počítá se když si buďto...
použij vyřazené potraviny jako...
jídla připravte, na dovolení již hotových pokrmů.
více na www.mene-solit.cz

Bylinky a koření

Vážení pedagogové,

do rukou se Vám dostává soubor pomůcek, které mají informovat žáky o problematice vysokého příjmu soli. Česká dospělá populace přijímá 3x více soli, než je denní doporučená dávka Světovou zdravotnickou organizací - tedy 15 gramů denně. Děti přijímají podle doporučených dávek soli ještě více. V důsledku zvýšeného příjmu kuchyňské soli stoupá krevní tlak, přibývá cévních mozkových příhod, onemocnění srdce a ledvin. Děti často nemají správné stravovací návyky, proto jsme připravili několik pomůcek, které Vám pomůžou dětem vysvětlit, kterými potravinami se raději vyhnout, které jsou ty „správné“ a přitom si pochutnat. Jedná se o rozvrh hodin, poklop na slánku (pyramida) a hodiny – talíř. Více na www.mene-solit.cz

„Rozvrh hodin“
Rozvrh hodin je rozdělen do dvou částí, jedna slouží jako samotný rozvrh hodin, který je doplněn informací o množství soli, které bychom za den měli přijmout. Popísané jsou rovněž dva typy jídelničky

- jeden „přesolený“ s negativním smajlíkem sestává z potravin, které obsahují velké množství soli
- druhý, který obsahuje soli méně (se smajlíkem), je složen z jídel připravovaných doma, tedy tam, kde množství soli můžeme ovlivnit. A zároveň z čerstvých surovin

Druhá, spodní část „rozvrhu hodin“ – slouží pro odělitelnou jako záložka. Záložka je vyvedena v barvách semaforu. V červeném poli jsou zmnazněny potraviny s vysokým obsahem soli, do žlutého pole jsou umístěny potraviny, které jsou sice méně slané, ale jelikož jsou základem jídelničky, jiné jich větší množství – pečivo, dále sem patří doma připravovaná jídla, kde množství soli můžeme ovlivňovat. A nakonec v zeleném poli jsou vyobrazeny potraviny, ve kterých není přidána sůl. Naopak obsahují látky (draslík), které zmiňují negativní účinek soli na lidský organismus.

„Poklop na slánku“
je rovněž ztvárněn v barvách semaforu a rozdělen dle tohoto principu (popis viz výše). Po složení se s ním dá zakrýt slánka na stole, aby nesvědela k dosolování pokrmů. Množství soli, které je určeno k soli a dosolení stravy na den – tedy 1 gram, je znázorněno rybkou uvnitř jehlanu. Po složení si, pro ukázk, můžete množství soli po ryčku odepát.

„Hodiny – talíř“
tato pomůcka se snaží obecně popsat principy správného stravování se zaměřením na sůl. Hodiny jsou symbolizovány talířem. Na jeho vnějším okraji jsou zobrazena denní jídla. Mělo by jich být celkem 5 (snídaně, svačina, oběd, svačina a večeře). Zde jsou jídla vyobrazena ve variantě s vysokým množstvím soli (tato varianta je přetlumená) a se nižším obsahem soli. Talíř rovněž znázorňuje, jak by na něm mělo jídlo vypadat – tedy hlavním principem je, že

- jednu polovinu talíře by měla zabírat zelenina a ovoce. Kromě pravidla, že by se ovoce a zelenina měla jíst 5x denně – tedy ke každému jídlu, je dobré si vybrat podle barev duhy – čímž zajistíme pestrost a příjem všech potřebných látek.
- druhá polovina talíře je rozdělena na dvě nestejně velké části: větší část tvoří obilniny, menší část je pak tvořena potravinami bohatými na plnohodnotné bílkoviny (vejce, mléčné výrobky, ryby (nejména mořské a molenou být i tučné), veze, luštěniny, tofu).

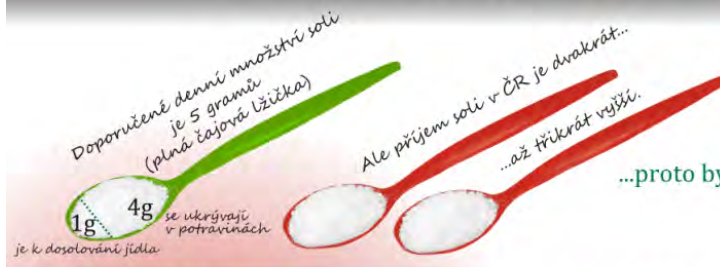
ZZ a WHO v rámci projektu BCA/2013-346473

Zasíláme na vyžádání, uveďte adresu a počet kusů

SŮL NENÍ JED, PŘESTO S NÍ ZACHÁZEJTE OPATRNĚ...

Nadměrný přísun soli Vás ohrožuje na zdraví...

...proto byste měli mít množství soli ve svém jídelníčku vždy pod kontrolou.

Bufet U přesolené hranolky

Tady se stravuje pan Karel. Jídla v bufetu jsou přesolená. Je to tím, že se na jejich přípravu používají ingredience, které obsahují hodně soli. A pan Karel si servírované jídlo ještě rád přisolí. Takovým stravováním zkonzumuje více než jednu lžičku soli a to je důvod jeho zdravotních problémů...

STÁLÁ NABÍDKA JÍDEL

NEDOPORUČUJEME:

Denní přesolené menu

SNÍDANĚ
krajíc chleba s taveným sýrem a trvanlivým salámem

SVÁČINA
kornspitz s Nivou

OBĚD
instantní gulášová polévka
instantní sýrové testoviny
hlávkový salát s francouzským dresingem
minerálka

SVÁČINA
parížský salát a rohlík
minerálka

VEČEŘE
salámová pizza
minerálka

K TELEVIZI
chipsy a pivo

AKCE: Jídelníček obsahuje 3x více soli než je doporučeno!

Karel

DOPORUČUJEME:

Denní zdravé menu

SNÍDANĚ
ovesná kaše s jablky a ořechy
čaj

SVÁČINA
celozrnná bulka s plátkovým sýrem a ředkvičkou
ředěný džus

OBĚD
čočková polévka s čenekem a libečkem
grilovaný losos se zeleninou na páře
voda

SVÁČINA
knuspi s tvarohem
zeleninový salát
minerálka

VEČEŘE
kuskus se zeleninou
voda

AKCE: Jídelníček obsahuje jen jednu lžičku soli.

Alois

Bufet U paní domácí

Pan Alois se stravuje jinde než pan František. Jídla v jeho oblíbeném bufetu jsou chutná, přiměřeně slaná, doplněná ovocem a zeleninou a podle znalců i zdravá. Pan Alois nemá žádnou nemoc, kterou by zapříčinil nadbytečný příjem soli.
P. S. Podobné jako „U paní domácí“ se stravuje i doma.

STÁLÁ NABÍDKA JÍDEL

http://www.szu.cz/uploads/documents/czpz/edice/sul/letak3_bufet.pdf

„JAK SE VYHNOUT ÚRAZŮM SE SKŘÍTKEM BEZPEČÍKEM“

- interaktivní preventivní program
- Cílová skupina: děti MŠ a 1. - 4. třídu ZŠ (4 - 10 let).
- MŠ + 1. stupeň ZŠ
- Cíl: prevence úrazů a otrav
- Hrajeme společně hru, při které odpovídají na otázky zaměřené na to, jak se chovat v určitých situacích.
- Součástí je divadelní představení, kde vystupují loutky, jejich prostřednictvím se seznamují s riziky.

Trvání: 45 minut, 1 vyučovací hodina.

Počet účastníků: max. 35

Cena: 1 500,- Kč za představení

Proškolení učitelů nebo žáků zdarma

KAŽDÝ KROK SE POČÍTÁ

JAK ZAŘADIT POHYB DO KAŽDODENNÍHO ŽIVOTA,
KDYŽ NA PRAVIDELNÉ SPORTOVÁNÍ NEZBÝVÁ ČAS...

- ZKŮVIČTE SE U TELEVIZE**
provádějte jednoduché cviky, na které se nemůžete moc soustředit
při vysílání, věšení prádla apod. nejen posílujete, ale také se protahujete
- UKLÍZEJTE A ZÁROVNĚ POSLUJTE**
doporučuje se denně ujet 10 tisíc kroků a se zvířecí parťákem to nebude pesálem
- POŘÍDEJTE SI PSA**
skidání trávy, hrabání listů, ryjí jsou ideální činnosti, které vám pomohou spálit přebytkové kalorie
- PRACUJTE NA ZAHRADE**
ať už jдете za nákupem, do práce nebo kamkoliv jinam, vyvolávejte při přesunu do jiného patra čtyřlístkové schody a ne výšaty nebo eskalátory
- POUŽÍVEJTE RADEJŠI SCHODY**
turistika a různé hry s dětmi venku jsou ideální posilovnou pod bílým nebem, načerpáte energii nejen z pohybu, ale i z dětské radosti!
- ZAPOJTE SE DO HER S DĚTMI**
do zaměstnání, do školy, s dětmi na kroužky, kdykoliv to bude jen trochu možné, zapomeňte na MHD i auto a vezměte to po svých
- CHOĎTE PĚŠKY, JAK JEN TO PŮJDE**

PRAVIDELNÝ POHYB JE PRO TĚLO JAKO ZÁŽRAČNÝ ELIXÍR...

- zlepšuje náladu, paměť a soustředění, a tím prodlužuje aktivní život a soběstačnost bez závislosti na druhých,
- zvyšuje sebehodnocení a spokojenost, protože pomáhá odbourávat stres, napětí a úzkost,
- zlepšuje fyzickou kondici a pohybovou koordinaci, zvyšuje svalovou sílu a vytrvalost,
- snižuje riziko pádů a oddaluje rozvoj chronických nemocí spojených se stárnutím,
  - přispívá k prevenci osteoporózy a pozitivně ovlivňuje zažívání,
  - snižuje krevní tlak, cukr, cholesterol a množství tuku v těle,
  - snižuje riziko vzniku a následných komplikací diabetu.

*Pohyb prospívá i srdci, předchází vzniku nádorů a zlepšuje náladu.
30 minut pohybu denně snižuje riziko cukrovky o 30 %.*

Každý schod se počítá

aneb **Jak můžete spálit více energie při práci v kanceláři za 30 minut**

Kancelář v pohybu

Sezení u počítače, na jednáčích 237 kJ	Stání u počítače, kopírování 360 kJ	Prezentace ve stoje 360 kJ
Pomalá chůze 270 kJ	Rychlá chůze 490 kJ	Přenášení předmětů 7 kg 430 kJ
Stání na eskalátoru 247 kJ	Jízda ve výtahu 247 kJ	Chůze do schodů 1260 kJ

ŽIVOT JE SLADKÝ I BEZ CUKRU

**Jezte a pijte, co je zdravé!
A také levné! PROČ?**

NE! s přidaným cukrem

Budete se cítit lépe!
Voda z kohoutku je levnější než sladké nápoje.
Sladkosti nahraďte ovocem,
je vhodnější pro vaše zdraví.
Omezte slazení kávy a čaje.
Budete mít zdravější zuby!
Budete štíhlejší!
Ušetříte!

ANO! bez přidaného cukru

Denně jen 12 kostek přidaného cukru!

NE! s přidaným cukrem

sáček bobůvek 20 Kč
14 kostek

miska ovocného salátu 10 Kč

ANO! bez přidaného cukru

malá točená zmrzlina 15 Kč
5 kostek

domácí mražená ovocná dřev 10 Kč

kolový nápoj malá láhev 25 Kč
14 kostek

voda z kohoutku se šťávou z citronu max. 5 Kč

kobliha s polevou 15 Kč
5 kostek

jablko 4 Kč

ovocný jogurt 12 Kč
4 kostky

bílý jogurt 8 Kč

oplatky v hořké čokoládě 13 Kč
5 kostek

banán 8 Kč

© SZÚ 2014, vydáno za finanční podpory MZ ČR

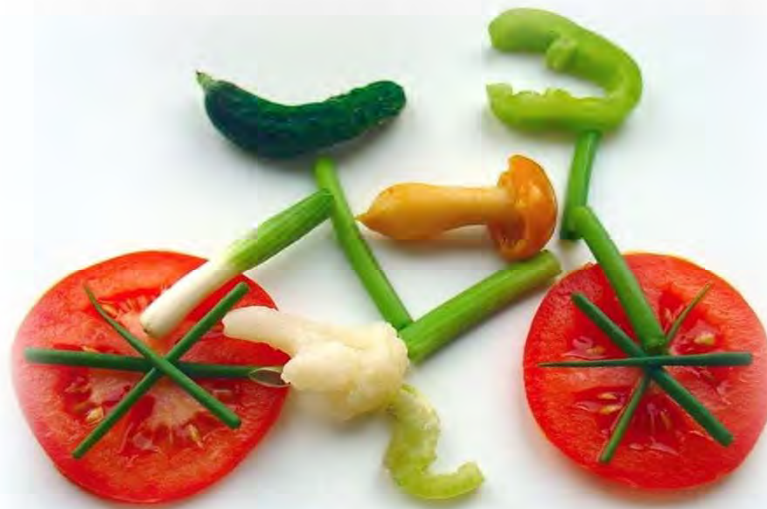
 STÁTNÍ ZDRAVOTNÍ ÚSTAV

- větrání by mělo být krátké, ale častější a intenzivnější
- dobrého výsledku lze dosáhnout například příčným větráním mezi okny umístěnými naproti sobě nebo okny a otevřenými dveřmi (záleží samozřejmě na technické dispozici dané třídy / učebny)
- větrat by se mělo o každé přestávce anebo dle potřeby
- nepřetápět vnitřní prostory - optimální teplota je 20 až 22 °C

V případě zájmu o materiály nebo programy pište na
lenka.svabova@szu.cz nebo lenka.laiblova@szu.cz
a v kopii na marie.nejedla@szu.cz

- Další materiály na [http://www.szu.cz/publikace/zdravotne-
vychovne-materialy](http://www.szu.cz/publikace/zdravotne-
vychovne-materialy)

Všechny tištěné materiály k Vám dopravíme zasíláme zdarma

